

Socialnämnden

Höjd egenavgift och sänkt check för familjerådgivning för 2019

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige fastställer en höjning av egenavgiften för familjerådgivning från 273 kr per samtal till 410 kr per samtal för 2019
2. Kommunfullmäktige beslutar att knyta egenavgiften till konsumentprisindex.
3. Kommunfullmäktige beslutar att sänka checken för familjerådgivning från 1 121 kr till 1096 kr för 2019

Sammanfattning

Förslaget till beslut innebär att avgiften, som tas ut från kunden och tillfaller anordnaren höjs från 273 kronor till 410 kronor. Som en konsekvens av höjningen sänks checken med 25 kronor från 1 121 kr för 2018 till 1 096 kr för 2019. En koppling av egenavgiften till konsumentprisindex föreslås för att egenavgiften fortsättningsvis ska följa inflationen. Nacka kommun har idag den näst lägsta egenavgiften för familjerådgivning av jämförelsekommunerna och Stockholms stad samtidigt som Nackas invånare har en av de högre medianinkomsterna. Egenavgiften för familjerådgivning har inte följt med inflationen. Avgiften har höjts med 13 kronor sedan kundvalet infördes 2005. Checkbeloppet höjdes senast för år 2017 med 7 kronor (0,5 procent).

Förslaget till beslut minskar den kommunala finansieringen och innebär att anordnarnas totala intäkt ökar. Det i sin tur ger skattebetalarna maximalt värde för skattepengarna. Bedömningen är att det inte kommer leda till minskat utnyttjande av familjerådgivningen eller missgynna barnens möjlighet till trygga levnadsförhållanden.

Ärendet

Alla Sveriges kommuner ska enligt 5 kapitlet 3 § socialtjänstlagen erbjuda familjerådgivning. Med familjerådgivning avser lagstiftaren samtal i syfte att bearbeta samlevnadskonflikter i parförhållanden och familjer. Familjerådgivningen är ett kundval i Nacka sedan 2005 och paren/familjerna erbjuds upp till fem samtal. När kundvalet infördes så fastställdes egenavgiften till 260 kronor, sedan dess har den höjts med 13 kronor till 273 kronor. Avgiften har inte följt inflationen. Kunderna betalar avgiften direkt till anordnaren.

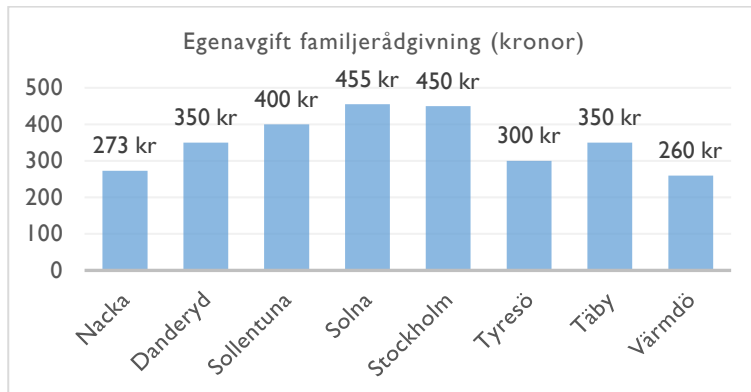
Egenavgiften kopplad till familjerådgivningen har inte höjts på många år vilket innebär att kommunens finansiering per samtal har ökat jämfört med år 2005 då kundvalet infördes. En höjning av egenavgiften föreslås från 273 kronor till 410 kronor. Samtidigt föreslås en sänkning av checkbeloppet från 1 121 till 1 096 kronor. Den kommunala finansieringen blir cirka 100 tusen kronor lägre för kommunen. Egenavgiften föreslås även kopplas till konsumentprisindex och justeras varje år för att undvika stora höjningar med långa mellanrum. De föreslagna förändringarna gör att det finns goda förutsättningar för att bedriva familjerådgivning med god kvalitet även i framtiden när befolkning och antalet familjerådgivningssamtal förväntas öka.

Under 2017 var totalt 779 familjer/par med 1 286 barn aktuella som fick 2 672 familjerådgivningssamtal, det vill säga cirka 3,4 samtal per par. Sedan 2014 har antalet ärenden, samtal och antal barn vars föräldrar gått i samtal ökat med cirka 20 procent. Statistik för åren 2014-2017 visar att 72 % av paren som besöker familjerådgivningen är mellan 30-49 år och 90 % är gifta eller sammanboende. 77% av paren hade 1-3 barn.

Nacka har en låg egenavgift jämfört med jämförbara kommuner. Samtidigt har Nacka en förhållandevis låg andel hushåll med låg inkomst. Andra kommuner som höjt sin egenavgift har inte sett någon förändring i antalet genomförda samtal efter sina höjningar. För den enskilda familjen innebär en höjning av egenavgiften till 410 kronor att ett samtal kostar 137 kronor mer än tidigare. I genomsnitt går paret 3-4 gånger på familjerådgivning vilket innebär att parets kostnad för rådgivningen ökar med mellan 411 till 548 kronor. Bedömningen utifrån den relativt sett höga medianinkomsten och andra kommuners erfarenheter av höjningar är att en höjning till 410 kr per samtal inte kommer att få någon avgörande inverkan på familjers möjlighet att delta i familjerådgivning.

Omvärldsbevakning

Sett till Stockholms stad och Nackas jämförelsekommuner; Danderyd, Sollentuna, Solna, Tyresö och Värmdö, har Nacka idag en av de lägsta egenavgifterna för familjerådgivning. Endast Värmdö kommun har en avgift som är lägre, 260 kronor. Högst ligger Solna kommun och Stockholms stad vars avgifter är 455 respektive 450 kronor. Dessa kommuner har inte märkt av någon skillnad i antalet genomförda samtal efter höjning av egenavgift.

Medianinkomsten per invånare i Nacka år 2016 var 284 800 kronor, endast Täby och Danderyd kommuner hade högre medianinkomst sett till jämförelsegruppen.

Cirka 14 procent av invånarna i Nacka har en låg inkomst och cirka fyra procent av barnen i Nacka levde i ekonomiskt utsatta hem. Nacka urskiljer sig med dessa siffror inte nämnvärt från de övriga kommunerna i jämförelsen, andelen låginkomsthushåll varierar mellan 9,9 % för Täby och 18,2 % i Stockholm. Det finns inget samband mellan andelen låginkomsthushåll och storleken på avgift i jämförelsekommunerna. Tvärtom har de med störst andel låginkomsthushåll samtidigt de högsta avgifterna för familjerådgivning.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut om en höjning av egenavgiften till 410 kronor, samt ett checkbelopp på 1 096 kr för 2019 innebär att kommunens finansiering minskar med 25 kr per samtal beräknat på 2017 års utfall med cirka 100 tusen kronor. Utöver det föreslagna checkbeloppet momskompenseras privata anordnare med för närvarande sex procent på checkbeloppet.

Konsekvenser för barn

I Stockholms och Solna kommun har man höjt egenavgiften för familjerådgivning, den är nu högst av de jämförda kommunerna. De har också högre andel låginkomsttagare än Nacka. I de kommunerna har man inte sett att avgiftshöjningen har påverkat antalet samtal. Bedömningen är därför att barnen oavsett en avgiftshöjning får ta del av de positiva effekter som familjerådgivning för med sig.

Caroline Andreasson
Enhetschef
Barn- och familjeenheten

Nina Vallin Nielsen
Planerare/Utvecklare
Barn- och familjeenheten, kvalitet och stöd